“Bildung when the planet is fundamentally changing”

What kind of bildung do we need in a very different world? What do the people need and what do society need from us?

sturlabjerkaker@gmail.com

“Ti sed og skikk forandres meget, alt som tiderne lider og menneskenes tro forandres, og de tenker annerledes om mange ting. Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.”

"Though habits and customs change much, as the times pass and the beliefs of humans change, and they think differently about many things. But the hearts of humans do not change at all in all the days."

Nobelprisvinner i litteratur, Sigrid Undset (1915)

What kind of bildung do we need in a different world?

Learn from the history

Learn about history

Learn to reflect

Learn to be critical

Learn to understand

Bildung is something timeless…

What do the people need, and what do the society need from us?

«Folket behøver dannelse»

«The people needs bildung»

(N.F.S. Grundtvig)

So simple, so complicated …

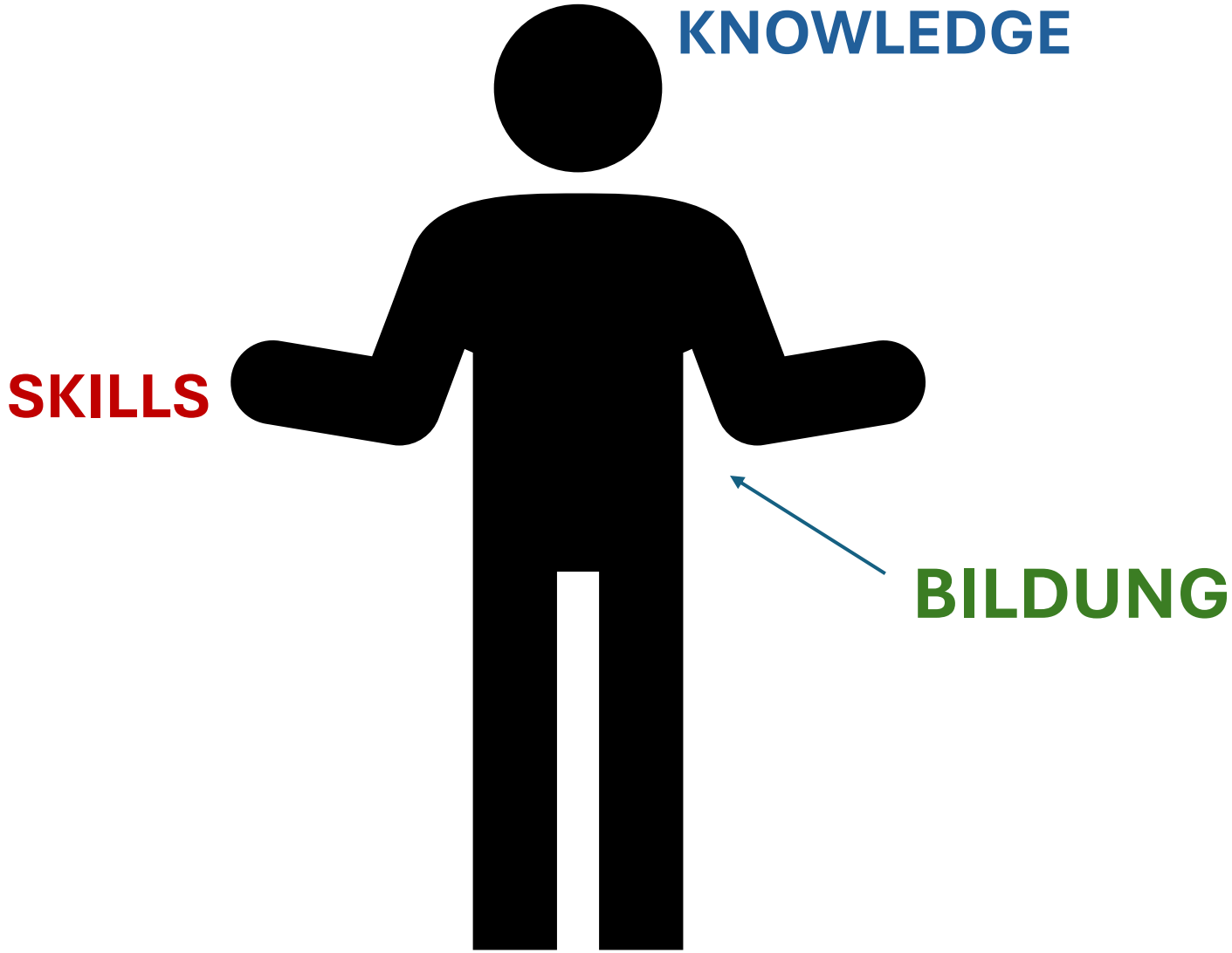
Enlightenment is man's liberation from self-self-inflicted incompetence. Enlightenment requires nothing but freedom, the freedom that means that one can make public use of one's reason in all contexts. For it is every man's call to think for himself...

Immanuel Kant (1724 – 1804)

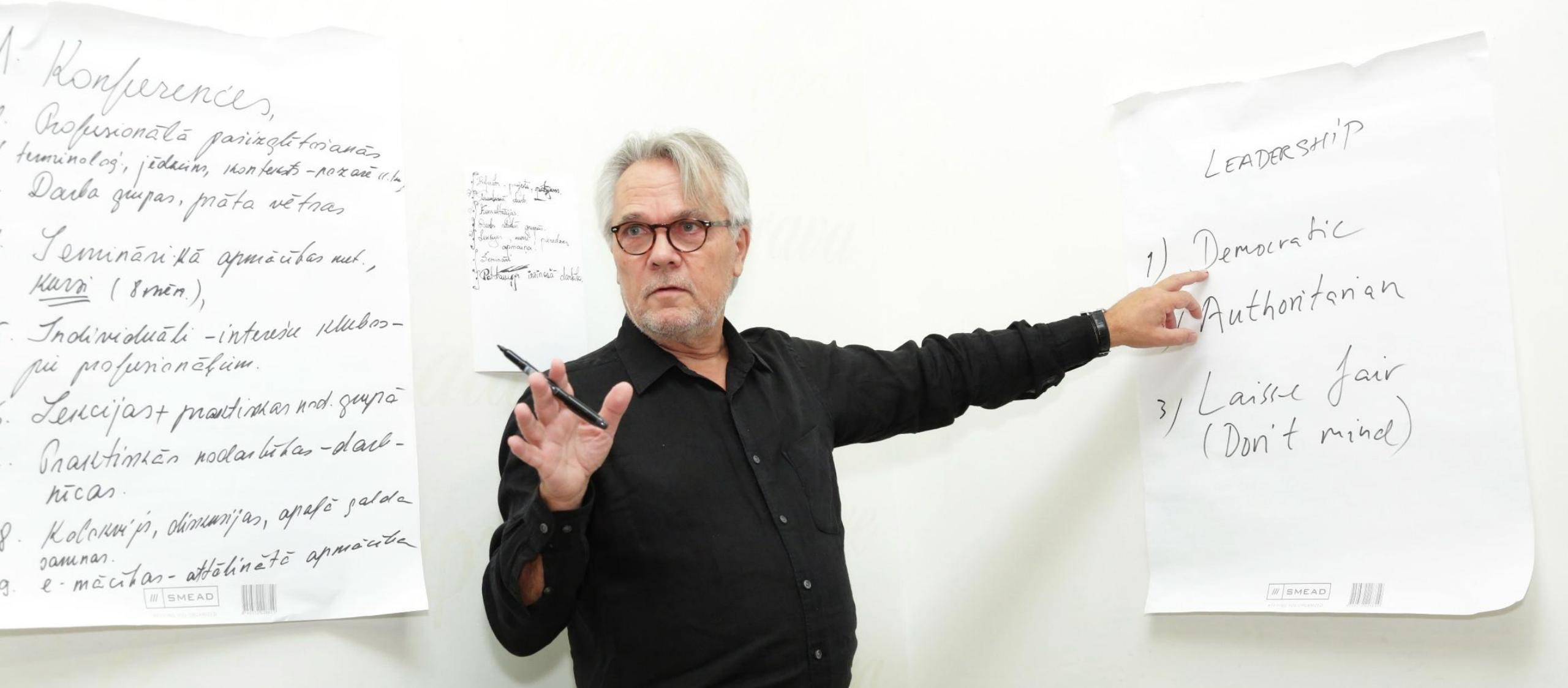
Bildung …

« … the aim of education is to make people fluorish and become empovered and less fearful. This is also the meaning of the concept of *bildung* (bildning s.) which includes not only education and training prosesses, targeted e.g. for a degree, but in particular the idea of the individual's continuous change and growth (formation and transformation) in interaction with others. Knowledge is seen as a value in itself …»

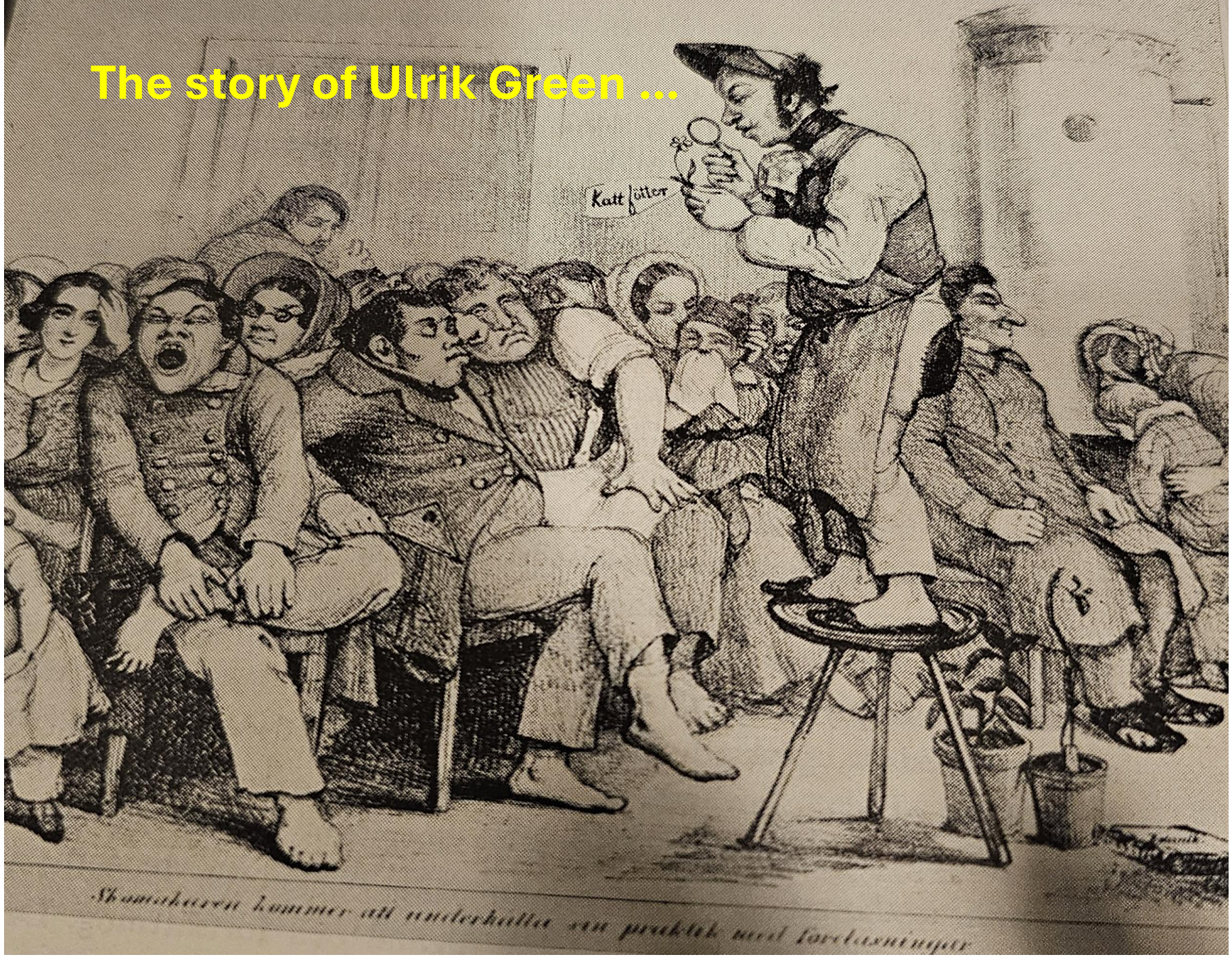
(Petros Gougoulakis/John Dewey)

KNOWLEDGE
SKILLS
BILDUNG

My story ...

Konferences,
Profesionālā pilnveidotiešanās
Darba grupas, prāta vētras
Semināri kā apmācības met.,
kursi (8 mēn.),
Individuāli - interešu klubos -
pie profesionāļiem.
Sencijast praktikas ind. grupā
Praktikas nodarbības - dar-
nīcas.
Kolokvijs, diskusijas, apaļā galda
sanāksmes.
e-mācības - attālinātā apmācība
LEADERSHIP
1) Democratic
2) Authoritarian
3) Laissez fair
(Don't mind)
SMEAD

The story of Ulrik Green ...

A «narrow» story of Scandinavian bildung

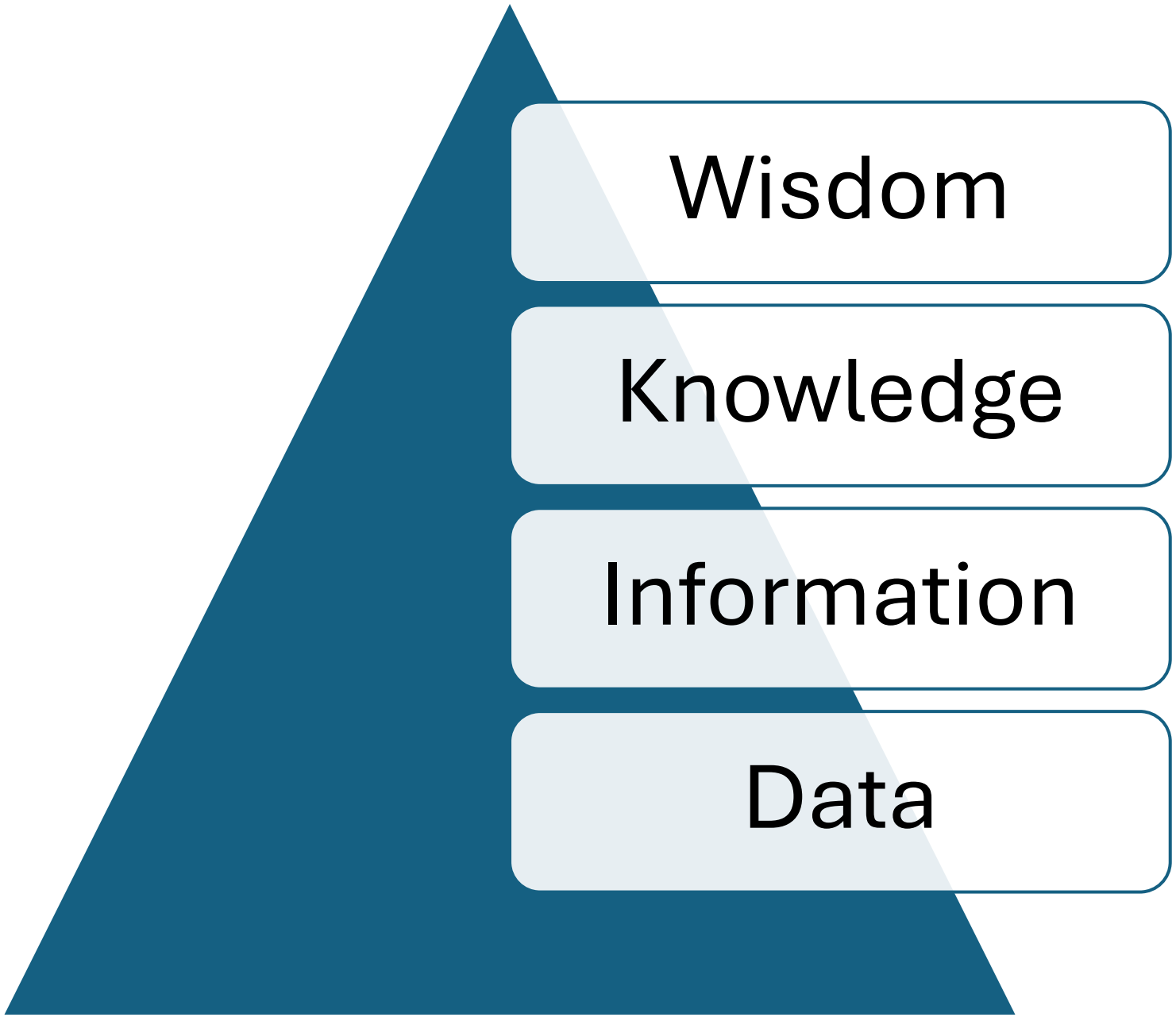
- 1764 Ulric Green holdt foredrag for håndverkere i København
- 1838 Henrik Wergeland stifter «Kaal- og Rotselskabet»
- 1844 Grundtvig starter Rødding Højskole i Danmark
- 1848 Marcus Thrane starter arbeiderforeninger i Norge
- 1864 Studentersamfundets Fri Undervisning (Folkeuniversitetet)
  Sagatun Folkehøgskole ved Hamar
  Oslo Arbeidersamfund
- 1902 Oscar Olsson – studiecirkelen
- 1912 Rickard Sandler stifter Arbetarnas Bildningsförbund (AB)
- 1968 Olof Palme åpner Nordens Folkliga Akademi i Kungälv …
- 2025 …..

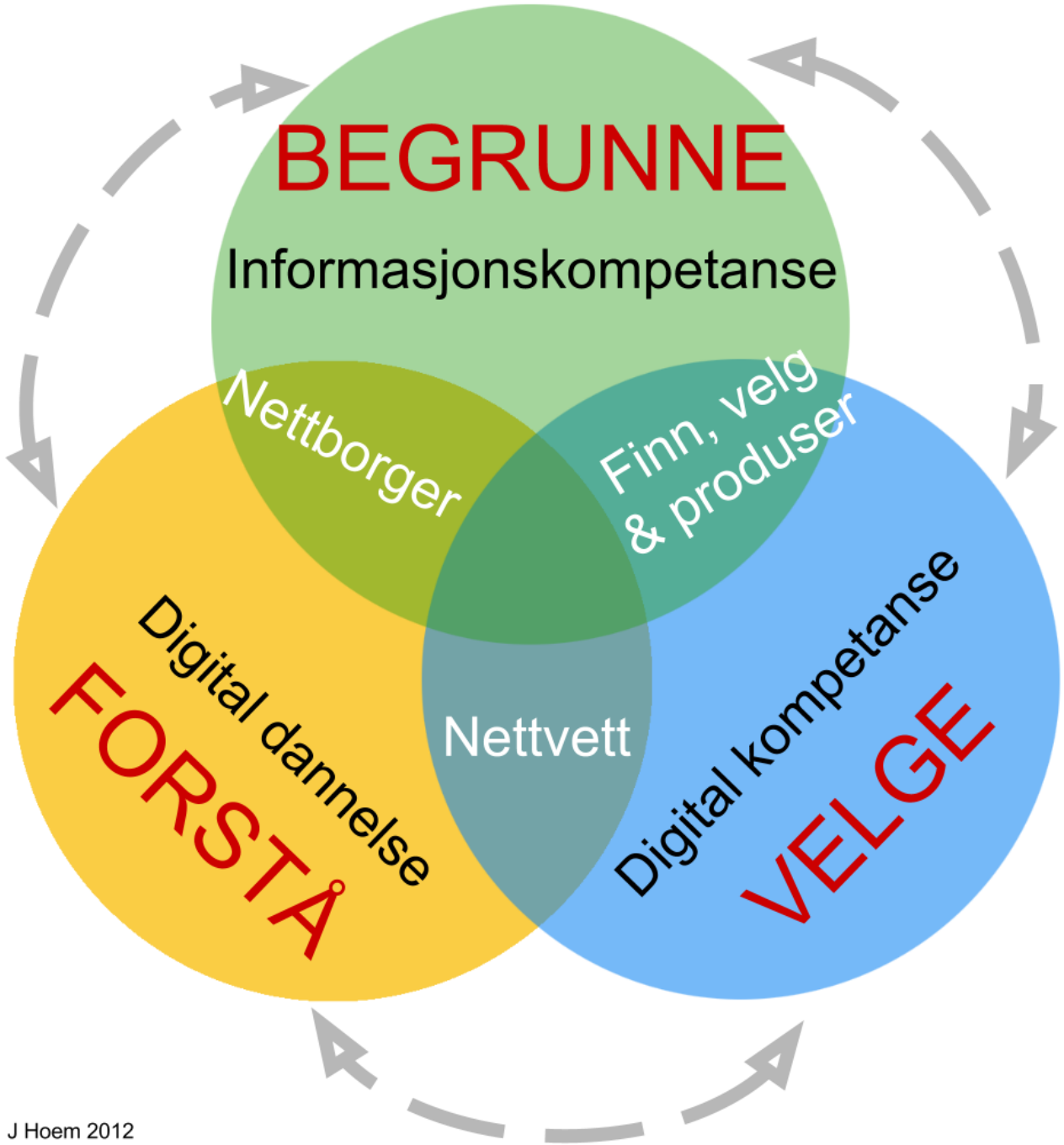

"Invitatio".
Første tavle i Johann Amos Comenius:
"Orbis sensualium pictus", 1658.

The teacher: Come here to me, my boy. I will teach you how to be wise.
The boy: What does it mean to be wise?
The teacher: It is everything that is nessesary to correctly understand, to do and to speak.
The boy: Who shall teach me this?
The teacher: I will, with the help of God.
The boy: How?
The teacher: I will lead you through everything, I will show you everything, I will name everything for you.
The boy: Look! Here I am! Lead me in the name of God ...

Wisdom
Knowledge
Information
Data

BEGRUNNE
Informasjonskompetanse
Nettborger
Finn, velg & produser
Digital dannelse
FORSTÅ
Nettvett
Digital kompetanse
VELGE

J Hoem 2012

«Learning: The treasure within»

Learning to know

Learning to do

Learning to be

Learning to live together

(Jacues Delors, 1996)

Vi må styrke borgernes demokratiske motstandskraft

«Det er nemlig ikke nok å forsvare Danmarks fysiske grenser, hvis vi ikke samtidig forsvarer det som gjør oss til et sterkt og fritt samfunn: vår demokratiske kultur, våre felles verdier og vår evnet til å læse konflikter gjennom dialog.»

“It is not enough to defend Denmark's physical borders if we do not at the same time defend what makes us a strong and free society: our democratic culture, our common values and our ability to solve conflicts through dialogue.”

Per Paludan Hansen, Dansk Folkeoplysnings Samråd

KARAKTER. Teatret skal fyldes med talent, ikke identiteter, siger skuespilchef Morten Kirkskov.
KULTUR

KÆRESTER. I modsætning til mænd kunne kvinder danne par offentligt for 100 år siden.
IDEER

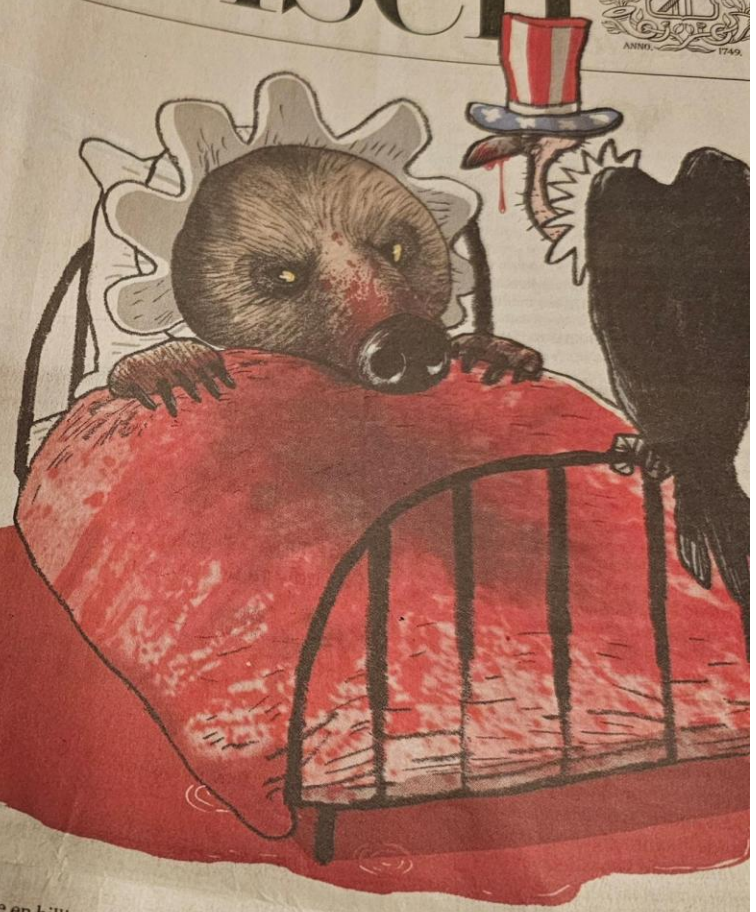
• 79,00 KR. • KÅRET SOM WORLD'S BEST DESIGNED NEWSPAPER

Weekendavisen

28. FEBRUAR 2025 • ÅRGANG

OPBRUD • Mette Frederiksen har travlt. Det samme har Europa. I hast skal der træffes en stribe beslutninger, som gør det muligt for det gamle kontinent at stå på egne ben.

Rød alarm

ederiksen og fatter en A5-blok og en kuglepen. anten skriver hun »sikkerhed«.
forsvaret af os selv og Ukraines fremtid,« siger at det især handler om oprustning i Danmark opa. Det har længe været nødvendigt, mener især påtrængende, hvis USA efterlader Euro-

»arbejdspladser, vækst, konkurrenceev- samme som essensen af den noget dys- idligere direktør for Den Europæiske hil i september udsendt

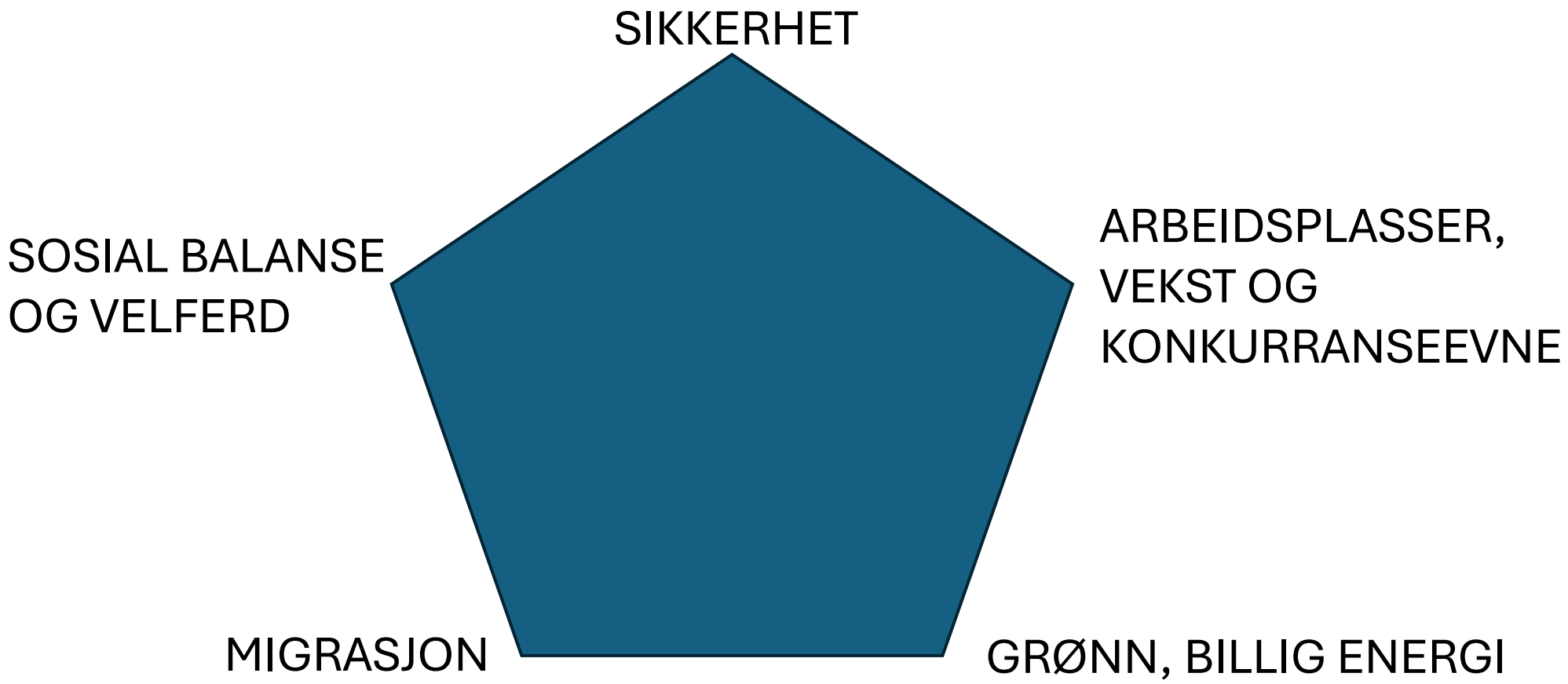
nede vi os til at have en billig forsikring mod verdensbranden på den anden side af Atlanterhavet.

Bag den aktuelle hektiske aktivitet for at gøre Europa relevant for verden ligger hos mange det helt store, stærkt urovækkende spørgsmål, om kontinentet skal klare sig helt alene uden USA, så snart Trump er færdig med at gøre Amerika stort igen. Skåret ind til benet: Kan vi overhovedet stole på NATOs mu sketered, Atlantpagtens artikel fem, efter d rikanske udtalelser

vetid, vi skal opruste, og vi skal »gøre al ke det transatlantiske bånd«.

Men kan man blive ved med at købe stemer, dele efterretninger med dem ciliterer en allieret, som muligvis ikke deriksen er jo også

Mette Fredriksens Pentagon (Weekendavisen, 28.02.2025)

“Ti sed og skikk forandres meget, alt som tiderne lider og menneskenes tro forandres, og de tenker annerledes om mange ting. Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.”

"Though habits and customs change much, as the times pass and the beliefs of humans change, and they think differently about many things. But the hearts of humans do not change at all in all the days."

Nobelprisvinner i litteratur, Sigrid Undset (1915)

Before – and now?

«Bonden må ikke bli opplyst; Hvis han gjør det, gjør han opprør. Hva ville skje hvis bonden begynte å lese farlige bøker? Kanskje han en dag ville komme og kreve sin del av statsstyret?»

"The farmer must not be enlightened; If he does, he rebels. What would happen if the farmer started reading dangerous books? Maybe one day he would come and claim his share of the government?”

(Hertug Fredrik Kristian av Augustenborg, Danmark 1770)

The reflection is the interface between the past and the present

And the future …?

